

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **A. T., narozen X**
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti

žalovanému: **Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**
sídlem Masarykovo náměstí 1,2, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Brožem
sídlem Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3

v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OD-19284/2017-BERJA

takto:

- I. Řízení se zastavuje.
- II. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude z účtu Krajského soudu v Praze vyplacen k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 9 650 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu druhého zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 11. 3. 2019, domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OD-19284/2017-BERJA. V žalobě tvrdil, že poté, co podal dne 7. 3. 2018 odpor proti příkazu žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. OD-19198/2018-VODFR, nečinil žalovaný v řízení až do dne podání žaloby žádné kroky. Bez odezvy zůstala také žalobcova žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 4. 2. 2019 směřovaná ke Krajskému úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“).
2. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že ve věci nevydal rozhodnutí z důvodu své vytíženosti a současného podstavu zaměstnanců. V souvislosti s žádostí žalobce o uplatnění opatření proti nečinnosti pak bylo žalovanému znemožněno po dobu více než dvou měsíců vydat rozhodnutí, neboť úplný originál správního spisu byl předložen krajskému úřadu. Krajský úřad vydal dne 2. 4. 2019 opatření, jímž žalovanému přikázal provést správní úkony v šedesátidenní lhůtě, na což žalovaný reagoval vydáním rozhodnutí ze dne 3. 6. 2019, kterým žalobce uznal vinným z nedbalostního spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2001 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých

zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Protože žalovaný vydal požadované rozhodnutí, měl za to, že žaloba je nedůvodná.

3. S vyčíslením náhrady nákladů žalobce ve výši 12 200 Kč žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasil, neboť žalobu považoval za „*formulářovou*“ ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3923/11, a usnesení téhož soudu ze dne 17. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 590/13 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Žalovaný navrhl, aby soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. nepřiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení. Důvody zvláštního zřetele hodné žalovaný spatřoval v tom, že žaloba byla pouhou administrativní korekcí původního textu již vypracované žaloby. Nadto žalovaný dodal, že ukládání pokut má mít výchovný a preventivní charakter, čehož nebude docíleno, pokud bude žalobci přiznána náhrada nákladů řízení.
4. Podáním ze dne 2. 7. 2019 vzal žalobce svou žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného, který po podání žaloby začal být ve věci činný. Současně žalobce požádal, aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby a zpětvzetí žaloby). Žaloba podle něj byla důvodná, bez ní by se činnosti žalovaného nedomohl. V této souvislosti žalobce citoval závěry judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Na podporu svého tvrzení, že i zpětvzetí je úkonem, za který náleží advokátovi odměna, odkazoval žalobce na judikaturu krajských soudů.
5. Žalobce následně podal repliku k vyjádření žalovaného, v níž zpochybňoval relevanci důvodů, které podle žalovaného vedly k pozdnímu vydání rozhodnutí. Žalobce také zmiňoval, že i opatření krajského úřadu bylo opožděné, a nesouhlasil s názorem, že by mu nemělo být přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
6. Podle § 47 písm. a) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzal-li návrhovatel svůj návrh zpět. Protože podání žalobce nevzbuzuje žádné pochybnosti, soud řízení v souladu s dispoziční zásadou a citovaným zákonným ustanovením zastavil.
7. O vrácení soudního poplatku sníženého o 1 000 Kč žalobci rozhodl soud podle § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť k zastavení řízení došlo před prvním jednáním ve věci. Soudní poplatek bude žalobci vrácen ve lhůtě plynoucí z ustanovení § 10a odst. 1 téhož předpisu.
8. Soud dále posuzoval, zda má žalobce právo na náhradu nákladů řízení.
9. Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. *„žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však návrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení návrhovatele, má návrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.“* Náhrada nákladů řízení tak může být přiznána jen tomu žalobci, který vzal žalobu zpět skutečně pro pozdější chování žalovaného. V tomto případě není pochyb o tom, že žalobce vzal žalobu zpět v důsledku chování žalovaného spočívajícího ve vydání požadovaného rozhodnutí až poté, co byla žaloba podána. Tím bylo založeno žalobcovo právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s.
10. I v situaci, kdy soud shledá, že žalobci náleží právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s., lze aplikovat § 60 odst. 7 s. ř. s., podle něhož platí: *„Sou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.“* Právě aplikací tohoto ustanovení lze

zajistit, aby nebyla přiznána náhrada nákladů řízení tomu žalobci, který by – nebýt zastavení řízení pro zpětvzetí – nemohl být se svou žalobou úspěšný, a to například proto, že před podáním nečinnostní žaloby zjevně nevyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti, či se jedná o situace, kdy žalobce podává žalobu na ochranu proti nečinnosti v okamžiku, kdy ještě neuplynula lhůta stanovená pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, nebo v jiných případech zjevné nedůvodnosti žaloby. Důvody pro aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s. přitom v mnoha případech budou plynout přímo ze soudního či správního spisu (viz usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2011, č. j. 44 A 118/2010-23, dostupné na www.nssoud.cz).

11. Z listin, jež byly předloženy soudu, plyne, že dne 4. 10. 2017 bylo zjištěno protiprávní jednání (překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o 17 km/hod.) neznámého řidiče motorového vozidla, jehož byl žalobce provozovatelem. Dne 10. 10. 2017 byl žalobce vyzván k úhradě částky 800 Kč nebo ke sdělení totožnosti řidiče. Dne 2. 2. 2018 došlo k odložení přestupkové věci, neboť žalovaný ve lhůtě 60 dnů nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti určité osobě, což bylo zapříčiněno také tím, že žalobce nijak nereagoval na výzvu žalovaného a nesdělil totožnost řidiče. Dne 27. 2. 2018 žalovaný vydal vůči žalobci příkaz, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobce se proti příkazu bránil odporem, který podal prostřednictvím zmocněné společnosti O. V. s. r. o. Dne 8. 2. 2019 se žalobce obrátil na krajský úřad s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Následně žalobce podal dne 11. 3. 2019 žalobu na ochranu proti nečinnosti ke zdejšímu soudu. Krajský úřad vydal opatření proti nečinnosti dne 2. 4. 2019 a přikázal jím žalovanému, aby nejpozději ve lhůtě 60 dnů vydal ve věci meritorní rozhodnutí. Dne 14. 5. 2019 žalovaný sdělil žalobci, že po podaném odporu pokračuje ve správním řízení a poučil jej o možnosti vyjádřit se k protiprávnímu jednání, jež mu bylo kladeno za vinu (žalobce této možnosti nevyužil). Konečně dne 3. 6. 2019 žalovaný vydal rozhodnutí, jímž opětovně shledal žalobce jako provozovatele vozidla vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a uložil mu pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
12. V mnoha případech, jež byly skutkově podobné právě projednávané věci, spatřoval zdejší soud důvody zvláštního zřetele hodné pro nepřiznání nákladů řízení v tom, že účastník správního řízení (resp. jeho zástupce) zneužil svých procesních práv, neboť řízení vedl zejména kvůli částce, která mu mohla být přiznána na náhradu nákladů řízení (např. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2019, č. j. 51 A 11/2019-35, ze dne 23. 5. 2019, č. j. 54 A 20/2019-36, ze dne 31. 5. 2019, č. j. 55 A 21/2019-48, nebo ze dne 5. 6. 2019, č. j. 43 A 21/2019-46). Tyto případy se vyznačovaly tím, že žalobce podal podnět na ochranu proti nečinnosti a žalobu až v situaci, kdy byl přestupek promlčen a cíleně se domáhal vydání rozhodnutí o zastavení přestupkového řízení, které nakonec po podání žaloby bylo vydáno. V daných věcech bylo zřejmé, že nečinnost nebyla to hlavní, proč se účastník správního řízení obrátil na soud (v podrobnostech viz citovaná usnesení).
13. Tato věc, ačkoli vykazuje mnoho společných znaků se shora specifikovanými případy, se od nich zároveň liší tím, že žalovaný po podání nečinnostní žaloby nevydal usnesení o zastavení přestupkového řízení z důvodu, že odpovědnost za přestupek zanikla uplynutím promlčecí doby. Žalovaný naproti tomu vydal meritorní rozhodnutí, jímž uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku. V situaci, kdy nedošlo k zastavení přestupkového řízení,

ztrácí smysl hodnotit, zda žalobce využíval obstrukční strategie a účelově prodlužoval řízení. Protože soudu v rámci řízení o nečinnostní žalobě nepřísluší hodnotit, zda byly splněny podmínky pro vydání meritorního rozhodnutí, musí pro účely tohoto usnesení vycházet z toho, že tomu tak bylo. Za daných okolností proto soud nemá za osvědčené, že žalobce podal žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného primárně za účelem získání náhrady nákladů soudního řízení (jako tomu zpravidla bývá ve věcech jiných žalobců zastoupených týmž advokátem).

14. Důvodem pro nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení pak nemůže být ani samotný fakt, že je žalovaný pracovně vytížen a trpí nedostatkem zaměstnanců. Je odpovědností státu (výkonné moci), aby zajistil řádný výkon veřejné správy dostatečným personálním i materiálním vybavením správních orgánů odpovídajícím jejich skutečnému vytížení, a tuto odpovědnost nelze přenášet na žalobce. Jen v situaci, kdy by bylo prokázáno, že žalobce, resp. jím zvolení zástupci cíleně a v předem nepředvídatelném rozsahu zahltili ve věci činné správní orgány masou bezúčelných, obstrukčních a principiálně nedůvodných podání, na něž je však třeba individuálně reagovat, by bylo možné akceptovat, že na situaci vedoucí k podání nečinnostní žaloby má zásadní podíl obstrukční aktivita vyvolaná žalobcem (resp. na jeho účet), a z tohoto důvodu nepřiznat náhradu nákladů řízení. V tomto směru však žalovaný žádné tvrzení neuvádí, natož aby rozhodné skutečnosti podložil relevantními důkazními prostředky. Z pouhého prohlášení o vytíženosti žalovaného nelze dovodit, že za tím vězí aktivita společnosti O. V. s. r. o., natožpak že by tato aktivita měla vesměs obstrukční charakter zatěžující žalovaného zbytečnými úkony.
15. Žalovanému nelze přisvědčit ani v tom, že žaloba, jež byla podána v této věci, naplňuje definici tzv. formulářové žaloby ve smyslu judikatury Ústavního soudu. Za formulářové totiž Ústavní soud označuje zejména civilní žaloby, jež se v zásadě liší jen v údajích o žalovaném a žalované části; zpravidla se jedná o návrh mající podobu určitého vzoru, který se od něj odlišuje jen v minimální míře, a to v takové, aby mohl být návrh co do určitosti osob účastníků a předmětu řízení dostatečně individualizován (viz již citovaný náleze ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3923/11). Jakkoli si je soud ze své rozhodovací činnosti vědom toho, že zástupci či další osoby spjaté s projektem družstva M. v. p. a nově s aktivitami společnosti O. V. s. r. o. uplatňují v mnoha případech obdobné obstrukční taktiky a využívají podobné procesní postupy i vzory dokumentů, nelze žalobu podanou v této věci označit za formulářovou. K tomuto závěru soud dospěl již prostým srovnáním této žaloby s nečinnostními žalobami podanými kupříkladu ve zmiňovaných věcech sp. zn. 51 A 11/2019, 54 A 20/2019, 55 A 21/2019 nebo 43 A 21/2019, neboť každá z těchto žalob vychází z konkrétního, nikoli zcela stejného skutkového stavu věci, který rekapituluje a jemuž přiměřeně přizpůsobuje žalobní argumentaci. Dle přesvědčení soudu se přitom nejedná jen o zcela minimální odlišnosti, jako tomu bývá v případech některých skutečně formulářových žalob podávaných v občanském soudním řízení.
16. V této konkrétní věci tedy soud neshledal důvody zvláštního zřetele hodné pro aplikaci § 60 odst. 7 s. ř. s., které by měly vést k tomu, že žalobci nebude přiznáno právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci proto přísluší náhrada nákladů řízení v celkové výši 9 650 Kč. Tato částka sestává z náhrady za nevrácenou část soudního poplatku ve výši 1 000 Kč a odměny advokáta ve výši 8 650 Kč. Odměna advokáta se skládá ze dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších

předpisů], jednoho úkonu právní služby po 1 550 Kč (zpětvzetí žaloby) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 2 a 3 advokátního tarifu a tří paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, nezvyšuje se jeho odměna o náhradu za tuto daň.

17. Za zpětvzetí žaloby přiznal soud žalobci náhradu v poloviční výši hodnoty mimosmluvní odměny, neboť se jedná o úkon právní služby blízký svou povahou jednodušším úkonům vyjmenovaným v § 11 odst. 2 advokátního tarifu. Dojde-li v průběhu řízení o nečinnostní žalobě k vydání požadovaného rozhodnutí žalovaným, není třeba vyvíjet náročnou úvahu o tom, zda žalobu vzít zpět či nikoliv, neboť skutečnost, že nečinný správní orgán vydal rozhodnutí, by jinak evidentně vedla k zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Shodně ostatně zdejší soud postupoval například v řízeních sp. zn. 45 A 71/2015, 45 A 23/2017, 45 A 83/2017, 45 A 113/2017 či 48 A 164/2017. Usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 5. 1993, sp. zn. 10 Co 173/93, na které žalobce poukazuje, naopak na tuto věc nepřiléhá, neboť nešlo o případ zpětvzetí žaloby podle § 79 a násl. s. ř. s. Za podání repliky ze dne 2. 7. 2019 soud žalobci náhradu nepřiznal, neboť v ní uplatněnou argumentaci k otázce náhrady nákladů řízení mohl uplatnit již v úkonu věnovaném zpětvzetí žaloby.
18. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit podle § 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. července 2019

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu